

# ULUSLARARASI BARIŞ VE DEMOKRATİK TOPLUM KONFERANSI

## SONUÇ BİLDİRGESİ

İstanbul'da 6–7 Aralık 2025 tarihlerinde başarıyla gerçekleştirilen “Uluslararası Barış ve Demokratik Toplum Konferansı, 5 kitadan 19 ülkenin çeşitli dönemlerde farklı görevlerde bulunmuş siyasetçileri, akademisyenleri, gazetecileri, insan hakları savunucuları ve parlamento temsilcileri konuşmacı veya izleyici olarak katılmıştır. Uluslararası katılımcılar olarak, Türkiye’de 40 yılı aşkın süredir devam eden çatışmanın yol açtığı acıları, kayıpları ve yıkımı derinden hissediyoruz. Bu acıların yeniden yaşanmaması için çatışmaların tamamen sona ermesi ve kalıcı barışın demokratik bir toplumsal sözleşme aracılığıyla inşa edilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Türkiye’de Kürt halkının baskı ve dışlanmayla yüz yüze kaldığı bu dönemde Sayın Öcalan’ın öncülüğünde başlatılan süreci, Türkiye halkları açısından önemli bir fırsat olarak görüyoruz. Bununla birlikte, bu sürecin daha kapsayıcı, yapıcı ve sonuç odaklı bir şekilde yürütülmesinin hayati önem taşıdığını vurguluyoruz.

Otoriter ve faşizan eğilimlerin küresel ölçekte yükseldiği bir dönemde, toplumların barışa öncülük edebilecek liderliklere ihtiyacı vardır. Sayın Öcalan, Türkiye ve Ortadoğu’da artan şiddet karşısında hem pratikte hem de düşünsel olarak kalıcı barışa öncülük edebileceğini uluslararası kamuoyuna göstermiştir. Bu nedenle, Abdullah Öcalan’ı yalnızca Kürt halkının bir temsilcisi olarak değil; Türkiye ve Ortadoğu’da barışın, demokratik dönüşümün ve çoğulculuğun önemli bir aktörü olarak görüyoruz.

Sayın Öcalan tarafından 27 Şubat 2025’te başlatılan barış süreci, çatışmanın tamamen sona ermesi için tarihsel bir fırsat niteliğindedir. PKK’nin silahlı mücadeleyi sonlandırma ve kendini feshetme kararı, barış yönünde atılmış cesur ve tarihi bir adımdır. Bu adım, bölgedeki uzun süreli çatışma ve istikrarsızlığı sona erdirilmesi için büyük bir fırsat sunmaktadır.

Dünyada çatışmaların arttığı bir dönemde, Türkiye’de kalıcı barışa yönelik bu sürecin başarıyla sonuçlanması yalnızca Kürtlere ve Türkiye halklarına değil, aynı zamanda Ortadoğu’ya ve tüm dünyaya yol gösterme potansiyeline sahiptir.

İki günlük konferans boyunca yürütülen tartışmalardan çıkan sonuçlar şunlardır:

1. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararında da belirtildiği üzere, “Umut Hakkı”nı tanıyan ve Öcalan’ın serbest bırakılmasını mümkün kılan yasal düzenlemeleri onurlu bir barışın gereği olarak görüyoruz. Umut Hakkı yerine getirilene dek, Öcalan’ın düşünsel çalışmalarına erişimin akademisyenler, entelektüeller, gazeteciler ve siyasetçiler tarafından sağlanmasının ve kendisiyle temas kurulmasının gerektiğine inanıyoruz. İmralı Adası, tecrit sembolü olmaktan çıkarılmalı; Türkiye için barışın ve özgür bir geleceğin kapısı haline gelmelidir. Nihayetinde İmralı’da uygulanan tüm tecrit koşulları tamamen kaldırılmalıdır.
2. Çatışmaların siyasi yollarla çözülmesi gerektirdiğine; kalıcı barışa ulaşmak için diyalog ve müzakerenin en doğru yol olduğuna inanıyoruz. BM Güvenlik Konseyinin 1325 sayılı kararı doğrultusunda, kadınların barış müzakerelerinde ve çatışma çözümü süreçlerinde daha aktif bir rol üstlenmesi gerektiğini vurguluyoruz.
3. Ulus-devlet modelinin toplumsal eşitsizliği, cinsiyet temelli tahakkümü ve çevresel tahribatı derinleştirdiğine dair Abdullah Öcalan’ın görüşünü kabul ediyor; kadınların eşit katılımını güvence altına alan, yerel demokrasiyi güçlendiren ve farklı toplulukların barış içinde bir arada yaşamasını destekleyen modellerin geliştirilmesinin önemini vurguluyoruz.
4. Dünyadaki çatışma çözümü deneyimlerinde de görüldüğü üzere, hukuksal dönüşümün acilen ele alınması gerektiğinin altını çiziyoruz. Bu bağlamda Türkiye’nin, tüm halkları, inançları ve

kimlikleri eşit yurttaşlık temelinde kapsayan yeni ve demokratik bir toplumsal sözleşmeye ihtiyaç duyduğunu düşünüyoruz. Toplumun hiçbir kesimini dışlamadan oluşturulacak bir toplumsal sözleşme, Türkiye'deki şiddet zeminini bütünüyle ortadan kaldıracaktır.

5. Konferans boyunca Güney Afrika, İrlanda, Bask Bölgesi ve Katalonya örneklerinde ortaya konulduğu gibi, çatışmaya yol açan katı ve merkezi anlayışların yerini toplumu bütünleştiren ve şiddeti ortadan kaldıran yaklaşımların alması gerektiğini vurguluyoruz. Türkiye'de yerel yönetim modelleri hem politik hem toplumsal düzeyde tartışılmalıdır. Bu tartışmalar çerçevesinde, yerel yönetimleri güçlendiren yasaların çıkarılması gerektiğini ifade ediyoruz.
6. Avrupa Parlamentosunun olumlu yaklaşımını not ediyor; ancak Avrupa Birliği'nin bütün olarak daha aktif ve yapıcı bir rol üstlenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Gerektiğinde ve tarafların kabul etmesi halinde, AB'nin barış sürecine arabulucu veya garantör olarak katkı sunabileceğini hatırlatıyoruz.

Türkiye'de barışın ve demokratik dönüşümün geleceği bakımından, Abdullah Öcalan ve Kobani Davasındaki siyasetçiler başta olmak üzere tüm siyasi tutukluların barış hukuku çerçevesinde özgürlüklerine kavuşması bir lütuf ya da tercih konusu değil, tarihsel ve hukuksal bir zorunluluktur. Yirmi altı yılı aşkın süredir uygulanan ağır tecrit, ulusal ve uluslararası hukukla açıkça bağdaşmamaktadır. Türkiye'yi, insan hakları ve insancıl hukuk alanındaki yükümlülüklerine uygun davranmaya çağırıyoruz.

Bu bildirgeyi, kalıcı barış yolunda atılmış tarihi bir adım olarak görüyor ve tüm tarafları sorumluluklarını yerine getirmeye çağırıyoruz. Sürecin ilerleyişini takip etmeye, demokratik ve kapsayıcı bir topluma geçiş umudumuzu sürdürmeye kararlıyız.

**“Uluslararası Barış ve Demokratik Toplum Konferansı” Uluslararası Katılımcıları**  
**11 Aralık 2025**